

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
15 päivänä tammikuuta 1986 *

Asiassa 44/84,

jonka Commissioners for the special purposes of the Income Tax Acts ("Special Commissioners") on saattanut yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 150 artiklan mukaisesti saadakseen ensin mainitussa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Derrick Guy Edmund Hurd

vastaan

Kenneth Jones (Her Majesty's Inspector of Taxes),

ennakkoratkaisun tiettyjen yhteisön oikeuden sääntöjen, erityisesti Tanskan kuningaskunnan, Irlannin, Norjan kuningaskunnan sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittymisestä Euroopan talousyhteisöön ja Euroopan ydinenergiayhteisöön tehtyyn sopimukseen liitetyn liittymisehdosta ja sopimusten mukautuksista tehdyn asiakirjan 3 artiklan, sekä ETY:n perustamissopimuksen 5 ja 7 artiklan tulkinnasta; asia koskee kansallisten verojen kantamista palkoista, jotka Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitseva Culhamin Eurooppakoulu maksaa opetushenkilöstönsä kuuluville Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisille,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja U. Everling, joka hoitaa presidentin tehtäviä, jaostojen puheenjohtajat K. Bahmann ja R. Joliet sekä tuomarit G. Bosco, T. Koopmans, O. Due, Y. Galmot, C. Kakouris ja T. F. O'Higgins,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

julkisasiamies: Sir Gordon Slynn,
kirjaaja: P. Heim,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet:

- D. G. E. Hurd, edustajanaan Francis Jacobs, QC,
- Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, edustajanaan barrister R. Plender,
- Tanskan hallitus, edustajanaan L. Mikaelson,
- Irlannin hallitus, edustajanaan barrister J. O'Reilly,
- Euroopan yhteisöjen komissio, edustajanaan J. Grünwald,

kuultuaan julkisasiamiehen 22.5.1985 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Commissioners for the special purposes of the Income Taxes Acts, Lontoo, (jäljempänä Special Commissioners) on esittänyt 14.2.1984 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 17.2.1984, ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksiä useiden yhteisön oikeuden määräysten sekä yleisten periaatteiden, ja erityisesti Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Yhdistyneen kuningaskunnan liittymisestä Euroopan talousyhteisöön ja Euroopan atomienergiayhteisöön tehtyyn sopimukseen (jäljempänä liittymissopimus) liitetyn liittymisehdoista ja sopimusten mukautuksista tehdyn asiakirjan (jäljempänä liittymisasiakirja) tulkinnasta pystyäkseen arvioimaan, voidaanko tiettyyn osaan Eurooppakoulujen opetushenkilöstön palkasta soveltaa kansallista tuloverotusta.
- 2 Mainitut kysymykset on esitetty sellaisen oikeudenkäynnin yhteydessä, jossa asianosaisina ovat Culhamissa, Oxfordshiressa, sijaitsevan Eurooppa-koulun rehtori Derrick Guy Edmund Hurd ja veroviranomainen, jonka tehtävänä on

tuloveron määrääminen (*Inspector of Taxes*). Kanne koskee verotuspäätöksiä vuosilta 1978-1979 ja 1979-1980 siltä osin kuin ne koskevat Eurooppa-koulun Hurdille mainittuina vuosina maksamaa palkkaa.

- 3 On syytä huomata, että Eurooppa-koulut on perustettu yhteisöjen virkamiesten ja muuhun henkilöstöön kuuluvien työntekijöiden lasten omalla äidinkielellä tapahtuvan opetuksen järjestämiseksi; mainittuja kouluja on perustettu sinne, missä Euroopan yhteisöjen toimielimillä on toimipaikkoja: Luxemburgiin, Belgiaan, Italiaan, Saksan liittotasavaltaan ja Alankomaihin, sekä vuonna 1978 Culhamiin, Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Eurooppa-koulut perustuvat kahteen yleissopimukseen, joista toinen on 12.4.1957 tehty Eurooppa-koulun perussääntö (*Recueil des traités des Nations unies*, vol. 443, s. 129), jossa määrätään ensimmäisen Eurooppa-koulun perustamisesta Luxemburgiin; toinen on 13.4.1962 tehty Eurooppa-koulujen perustamista koskeva pöytäkirja, joka liittyy Eurooppa-koulun perussääntöön (*Recueil des traités*, vol. 752, s. 267). Molemmat yleissopimukset tehtiin Euroopan yhteisöjen kuuden alkuperäisen jäsenvaltion välillä. Yhdistynyt kuningaskunta liittyi niihin liittyttyään Euroopan yhteisöihin.
- 4 Eurooppa-koulun johtokunta, johon kuuluu muun muassa sopimuspuolten toimivaltaisia ministereitä sekä yhteisöjen edustaja ja jonka tehtävänä on edellä mainittujen yleissopimusten mukaan niiden täytäntöönpano koulutuksen, talousarvion ja hallinnon alalla, on antanut Eurooppa-koulujen opettajien oikeuksia ja velvollisuuksia koskevia säännöksiä, jotka nykyisessä muodossaan sisältyvät 4. ja 5. 12. 1967 annettuihin opetushenkilöstön henkilöstösääntöihin ja osa-aikaisiin opettajiin sovellettaviin palvelussuhteen ehtoihin, sellaisina kuin ne ovat myöhemmin muutettuina (jäljempänä opetushenkilöstön henkilöstösäännöt).
- 5 Eurooppa-koulujen rahoituksen osalta Eurooppa-koulun perussäännön 13 artiklan mukaan johtokunta hyväksyy talousarvion ja jakaa menot oikeudenmukaisesti sopimuspuolten kesken yksimielisellä menettelyllä. Eurooppa-koulun perussäännön 26 artiklassa määrätään, että johtokunnan hyväksymä talousarvio rahoitetaan muun muassa rahoitusosuuksilla, joita sopimuspuolet maksavat johtokunnan tekemän kustannusten jaon perusteella, sekä avustuksilla yhteisön elimiltä, joiden kanssa koulu on tehnyt sopimuksia. Tällaisen sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisöjen kanssa määrätään nimenomaisesti Eurooppa-koulun perussäännön 27 artiklassa ja Eurooppa-koulujen perustamista koskevan pöytäkirjan 4 artiklassa. Asiakirjoista ilmenee, että johtokunnan varainhoitomääräysten mukaan jäsenvaltiot maksavat summan, joka vastaa niiden lähettämien opettajien kansallisia palkkoja, ja Euroopan

yhteisöjen komissio maksaa loput talousarviosta kattavan summan ottaen huomioon mahdolliset muut Eurooppa-koulun tulot. Komission maksama osuus on otettu Euroopan yhteisöjen talousarvion komission toimintamäärärahoihin.

- 6 Kukin kansallinen viranomainen palkkaa Eurooppa-koulujen opettajat ja lähettää heidät tiettyyn yksikköön. Opettajat saavat yhtäältä kansallisen hallintonsa maksamaa palkkaa, joka lasketaan heidän alkuperämaansa palkkaasteikon mukaan, ja toisaalta Eurooppa-koulun maksamaa palkkaa (jäljempänä Eurooppa-lisä). Mainittu Eurooppa-lisä vastaa kansallisen palkan ja sellaisen yhdenmukaisen palkan välistä erotusta, joka vahvistetaan opetushenkilöstön henkilöstösäännöissä Euroopan yhteisöjen virkamiesten henkilöstösäännön mallin mukaan.
- 7 Päätös kansallisten verojen kantamisesta opettajien palkoista (jäljempänä vuoden 1957 päätös) sisältyy Euroopan hiili- ja teräsyhteisön kuuden alkupe-
räisen jäsenvaltion sellaisten edustajien 25., 26. ja 27.1.1957 pitämän kokouksen pöytäkirjaan, jotka muodostivat perusteilla olleen Luxemburgin ensimmäisen Eurooppa-koulun johtokunnan; mainitun päätöksen mukaan ”johtokunta päättää, että opetushenkilöstön on maksettava veroa koko kansallisesta palkastaan tai osasta sitä. Sitä vastoin perussäännön 3, 4, 5 ja 9 artiklan perusteella maksettavista lisistä ja perussäännön 6, 8, 9, 11 ja 12 artiklan perusteella maksettavista korvauksista ei makseta lainkaan veroa. Opettajien palkkoihin ei missään tapauksessa saa soveltaa kaksinkertaista verotusta”.
- 8 Johtokunta määräsi vuonna 1966 opetushenkilöstön henkilöstösääntöjen 24 artiklan 2 kohdan mukaan ”eriytetyn palkanlisän” maksamisesta opettajien nettopalkkojen yhdenmukaistamiseksi riippumatta heidän alkuperämaastaan tai kansallisten tuloverotusten eroista eri jäsenvaltioissa:

”jos opettajan palkasta kannettu vero on suurempi kuin vero, joka Eurooppa-palkasta kannettaisiin Euroopan yhteisöille suoritettavaan veroon sovellettavien edellytysten ja menettelyn vahvistamisesta annettujen, Euroopan talousyhteisön virkamiehiä koskevien asetusten mukaisesti, opettajalle myönnetään ’eriytetty’ palkanlisä, joka on samansuuruinen kuin edellä mainittujen verojen erotus”.
- 9 Näin ollen kaikkien eri Eurooppa-koulujen opettajien kansallisista palkoista maksetaan kansallista tuloveroa. Luxemburgissa, Belgiassa, Italiassa, Alankomaissa ja Saksan liittotasavallassa sijaitsevien Eurooppa-koulujen opettajilleen

- heidän kansallisuudestaan riippumatta - maksamat Eurooppa-lisät ja eriytetyt palkanlisät on eri oikeudellisin sääntelyin ja hallinnollisin menettelyin tavalla tai toisella vapautettu kansallisesta tuloverosta sekä opettajien alkuperämaassa että siinä maassa, jossa asianomainen koulu sijaitsee.
- 10 Yhdistyneessä kuningaskunnassa Culhamin Eurooppa-koulun muille opettajille kuin Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisille maksamista Eurooppa-lisistä ja eriytetyistä palkanlisistä ei makseta tuloveroa. Pääasiassa on kyse siitä, ovatko mainitut maksut kuitenkin verotettavia Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten osalta.
- 11 Asiakirjoista ilmenee, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset lähettivät Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisen Hurdin Culhamin Eurooppa-kouluun. Veroviranomainen (*Inspector of Taxes*) teki verotuspäätöksen mainitun koulun Hurdille verovuosina 1978-1979 ja 1979-1980 maksamista Eurooppa-lisistä. Veroviranomaisen mukaan mainitut lisät ovat veronalaisia, kuten kaikkien Culhamin Eurooppa-koulun niiden opettajien osalta, jotka ovat Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia, sillä Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännössä, Eurooppa-koulun perussäännössä eikä opetushenkilöstön henkilöstösäännöissä ole säädetty minkäänlaisesta vapautuksesta. Hurd valitti verotuspäätöksistä Special Commissionersissa, joka on tuloveroa koskevissa asioissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin.
- 12 Hurd väittää, että Eurooppa-koulun maksamat palkanlisät on vapautettava kansallisesta verosta yhteisön oikeuden nojalla. Koska Yhdistynyt kuningaskunta on liittynyt Eurooppa-koulun perussääntöön, kuten sen oli liittymisasiakirjan 3 artiklan mukaan tehtävä, se oli näin hyväksynyt ”vuoden 1957 päätöksen” ja on siihen nähden samassa tilanteessa kuin alkuperäiset jäsenvaltiot. Lisäksi hänen mukaansa ETY:n perustamissopimuksen 5 artiklassa veloitetaan Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus noudattamaan mainittua päätöstä; jos sitä ei sovelleta Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisiin, tämä on perustamissopimuksen 7 artiklassa kiellettyä syrjintää.
- 13 Special Commissioners, jonka käsiteltäväksi mainittu asia saatettiin, arvioi, että päätökseen liittyy tiettyjä yhteisön oikeuden tulkintakysymyksiä. Siksi se on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1 a) Kun yhteisöjen tuomioistuin tulkitsee Euroopan talousyhteisöön liittymisestä 22.1.1972 tehtyyn sopimukseen liitetyn asiakirjan 3 artiklan määräyksiä, onko sillä toimivalta antaa ennakkorat-

kaisu siitä, tarkoitetaanko ilmaisussa ”kaikkiin alkuperäisten jäsenvaltioiden muihin sopimuksiin, jotka koskevat yhteisöjen toimintaa tai liittyvät yhteisöjen toimiin” (3 artiklan 1 kohta) sekä ilmaisussa ”jäsenvaltioiden yhteisestä sopimuksestaan hyväksymien, Euroopan yhteisöjä koskevien julistusten, päätöslauselmien ja muiden kannanottojen” (3 artiklan 3 kohta) tiettyä kysymystä?

- b) Jos vastaus on myöntävä, onko Yhdistyneellä kuningaskunnalla mainitun 3 artiklan nojalla yhteisön oikeudesta johtuva velvoite panna sisäisessä oikeudessaan täytäntöön tietty, tammikuussa 1957 kokouksessa tehty päätös, jonka mukaan Eurooppa-koulujen opetushenkilöstö on vapautettava kaikesta verosta, joka koskee heidän palkkojaan tai korvauksiaan (pois lukien se osa palkasta, joka vastaa kansallista palkkaa), ottaen huomioon ne olosuhteet, joissa mainittu päätös tehtiin, sen myöhemmän historian, Eurooppa-kouluja ja niiden johtokuntaa koskevat asiakirjat sekä kuuden alkuperäisen jäsenvaltion reaktiot mainittuun päätökseen ennen edellä mainitun liittymissopimuksen voimaantuloa (1.1.1973)?
- 2 Lisäksi kysytään, onko Yhdistyneellä kuningaskunnalla ETY:n perustamissopimuksen 5 tai 7 artiklan (ja edellä mainitun liittymissopimuksen) tai jonkin muun yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen (pois lukien liittymissopimukseen liitetyn asiakirjan 3 artikla) nojalla yhteisön oikeudesta johtuva velvoite panna mainittu päätös täytäntöön sisäisessä oikeudessaan?
- 3 Jos Yhdistyneellä kuningaskunnalla on ensimmäisen kysymyksen b kohdassa tai toisessa kysymyksessä mainittu velvoite, voiko Yhdistyneeseen kuningaskuntaan perustetun Eurooppa-koulun opetushenkilöstöön kuuluva yhteisön oikeuden nojalla vedota mainittuun päätökseen Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuimissa (vaikka mainittu päätöstä ei olisi pantu täytäntöön Yhdistyneen kuningaskunnan sisäisessä oikeudessa)?”

Yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta

- 14 Ensimmäisen kysymyksen ensimmäisessä osassa pyydetään pääasiallisesti täsmentämään yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaa antaa ennakkoratkaisu

ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 150 artiklan nojalla liittymisasiakirjan 3 artiklan sekä Eurooppa-kouluja ja niiden opetushenkilöstöä koskevien asiakirjojen tulkinnasta.

- 15 Liittymissopimuksen 1 artiklan 3 kohdan mukaan yhteisöjen toimielinten valtuuksia ja toimivaltaa koskevia määräyksiä, sellaisina kuin ne ovat ETY:n ja Euratomin perustamissopimuksissa, sovelletaan liittymissopimukseen, johon kuuluvat siihen liitetyn liittymisasiakirjan määräykset. Niihin valtuuksiin ja toimivaltaan, joihin mainitussa artiklassa viitataan, kuuluvat ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan ensimmäisessä kohdassa ja Euratomin perustamissopimuksen 150 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettu yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta antaa ennakkoratkaisuja. Yhteisöjen tuomioistuimella on siis toimivalta antaa ennakkoratkaisu liittymisasiakirjan 3 artiklan tulkinnasta.
- 16 Yhdistyneen kuningaskunnan mukaan yhteisöjen tuomioistuin ei kuitenkaan voi liittymisasiakirjan 3 artiklaa tulkitessaan ratkaista sitä, kuuluvatko Eurooppa-koulun perussäännön, Eurooppa-koulujen perustamista koskevan pöytäkirjan ja mainittujen määräysten perusteella annettu säännöstö mainitun artiklan soveltamisalaan; sen mukaan yhteisöjen tuomioistuimella ei ole toimivaltaa tulkita näitä asiakirjoja, mikä olisi välttämätöntä mainittuun kysymykseen vastaamiseksi.
- 17 Myöskään Tanskan hallituksen mukaan yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaa ei voida liittymisasiakirjan 3 artiklan tulkinnalla ulottaa sellaisten asiakirjojen tulkintaan, joita ei tarkoiteta ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklassa tai Euratomin perustamissopimuksen 150 artiklassa, mutta sen mukaan yhteisöjen tuomioistuin voi kuitenkin todeta, kuuluuko kyseessä oleva sopimus tai määräys liittymisasiakirjan 3 artiklassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.
- 18 Irlannin hallitus arvioi, että koska yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta tulkita liittymisasiakirjan 3 artiklaa, se voi määrittää, kuuluuko tietty toimenpide mainitun artiklan soveltamisalaan, muttei tehdä ratkaisua sen osalta, millainen mainitun toimenpiteen oikeusvaikutus asianomaiseen jäsenvaltioon on.
- 19 Hurdin ja komission mukaan yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan tulkita liittymisasiakirjan 3 artiklaa sisältyy toimivalta määrittää velvoitteet, jotka johtuvat jäsenvaltioille mainittuun artiklaan kuuluvista toimenpiteistä. Niiden mukaan Eurooppa-koulut ja yhteisöt liittyvät toisiinsa niin läheisesti toiminnan, talouden ja organisaation osalta, että Eurooppa-koulun perussääntö ja

vuoden 1962 lisäpöytäkirja sekä Eurooppa-kouluja koskevat johdetun oikeuden säännökset ja määräykset kuuluvat "täydentävään yhteisön oikeuteen" ja näin ollen myös yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan.

- 20 Tämän kysymyksen ratkaisemiseksi on syytä ensinnäkin todeta, että Eurooppa-kouluja ei ole perustettu Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten tai yhteisön toimielinten säädösten, päätösten tai muiden toimien nojalla, vaan jäsenvaltioiden tekemien kansainvälisten yleissopimusten eli edellä mainittujen Eurooppa-koulun perussäännön ja Eurooppa-koulujen perustamista koskevan pöytäkirjan nojalla. Mainitut yleissopimukset, kuten myöskään Eurooppa-koulujen toimielinten samoin perustein tekemät asiakirjat, toimenpiteet ja päätökset, eivät kuulu mihinkään ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklassa ja Euratomin perustamissopimuksen 150 artiklassa tarkoitettuun säädöstyyppiin. Vaikka mainitut yleissopimukset liittyvät läheisesti yhteisöön ja sen toimielinten toimintaan, niitä ei pelkästään tämän perusteella voida pitää osana yhteisön oikeutta, jonka yhdenmukainen tulkinta koko yhteisössä kuuluu yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan. Yhteisöjen tuomioistuin ei siis ole toimivaltainen antamaan ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 150 artiklan nojalla ennakkoratkaisua mainittujen asiakirjojen tulkinnasta.
- 21 Liittymisasiakirjan 3 artiklan soveltamisalan määrittämiseksi suhteessa mainittuihin asiakirjoihin on kuitenkin tarpeen selvittää niiden oikeudellinen luonne ja sen vuoksi tutkia niitä tarpeellisessa määrin. Yhteisöjen tuomioistuin ei näin tehdessään kuitenkaan saa liittymisasiakirjan 3 artiklan nojalla sellaista täyttä toimivaltaa tulkita kyseessä olevia asiakirjoja, jota sillä ei ole ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan tai Euratomin perustamissopimuksen 150 artiklan nojalla.
- 22 Ensimmäisen kysymyksen ensimmäiseen osaan on siis vastattava, että yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta tulkita liittymisasiakirjan 3 artiklaa, mutta tämä toimivalta mahdollistaa mainitussa artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden tulkinnan pelkästään artiklan soveltamisalan määrittämiseksi, eikä niiden velvoitteiden määrittämiseksi, jotka mainitusta artiklasta jäsenvaltioille johtuvat.

Liittymisasiakirjan 3 artikla

- 23 Ensimmäisen kysymyksen toisessa osassa pyritään selvittämään, onko uusilla jäsenvaltioilla liittymisasiakirjan 3 artiklan mukaan velvoite panna täytäntöön sisäisessä oikeudessaan "vuoden 1957 päätös" kansallisista veroista vapauttamisesta.
- 24 Hurd väittää, että liittymisasiakirjan 3 artiklan mukaan Yhdistyneellä kuningaskunnalla on velvoite panna täytäntöön "vuoden 1957 päätös" ja myöntää kaikille Culhamin Eurooppa-koulun opettajille verovapaus Eurooppa-lisän osalta. Eurooppa-koulun perussääntö on hänen mukaansa mainitun artiklan 1 kohdassa tarkoitettu sopimus. Jäsenvaltiolle siitä johtuvat velvoitteet ovat osa "yhteisön säännöstä" (*acquis communautaire*), joka uusien jäsenvaltioiden on hyväksyttävä. Vaikka johtokunnan tammikuussa 1957 tekemä päätös on tehty ennen Eurooppa-koulun perussäännön allekirjoittamista huhtikuussa 1957, se tuli kuitenkin velvoittavaksi perussäännön mukaisesti kun perussääntö ratifioitiin. Sen pätevyys ja sitovuus on sitä paitsi tunnustettu pitkäaikaisessa käytännössä, jota ovat toteuttaneet jäsenvaltiot, jotka katsovat "vuoden 1957 päätöksen" sitovan niitä. Myös Yhdistynyt kuningaskunta on Hurdin mukaan osittain myöntänyt mainitun päätöksen pätevyyden panemalla sen täytäntöön Culhamin Eurooppa-koulun muiden opettajien kuin Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten osalta.
- 25 Yhdistynyt kuningaskunta arvioi, ettei liittymisasiakirjan 3 artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoiteta "vuoden 1957 päätöstä". Mainitulla päätöksellä ei sen mukaan koskaan pyritty minkäänlaiseen sitovaan oikeusvaikutukseen, eikä johtokunnalla ollut edes toimivaltaa velvoittaa jäsenvaltioita. Joka tapauksessa mainitusta päätöksestä, jonka tekemiseen Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistunut, ei seuraa sille mitään kansainvälisoikeudellisia velvoitteita.
- 26 Myöskään Tanskan hallituksen mukaan "vuoden 1957 päätöksen" kaltainen asiakirja, jolla ei pyritty sitovuuteen jäsenvaltioihin nähden, ei ole liittymisasiakirjan 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu sopimus.
- 27 Komission mukaan "vuoden 1957 päätöksellä", jonka hallitusten edustajat tekivät tässä ominaisuudessa, eivätkä johtokunnan jäsenten ominaisuudessa, on liitännäisen asiakirjan luonne suhteessa Eurooppa-koulun perussääntöön, joka taas on liittymisasiakirjan 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu sopimus. Koska mainittu päätös on välttämätön edellytys Eurooppa-koulujen sisäisen rakenteen toteuttamiselle, johon kuuluvat erityisesti opettajien yhdenmukaiset

palkat, se tuli Yhdistynyttä kuningaskuntaa velvoittavaksi sen liittyessä Eurooppa-koulun perussääntöön.

- 28 Yhteisöjen tuomioistuin toteaa ensinnäkin, että edellä mainitut Eurooppa-koulun perussääntö ja Eurooppa-koulujen perustamista koskeva pöytäkirja ovat liittymisasiakirjan 3 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä tarkoitettuja alkuperäisten jäsenvaltioiden sopimuksia, jotka koskevat yhteisöjen toimintaa tai liittyvät yhteisöjen toimiin, ja että Yhdistynyt kuningaskunta on liittynyt mainittuihin sopimuksiin mainitusta artiklasta johtuvan velvoitteensa mukaisesti. Sitä vastoin ”vuoden 1957 päätöksellä”, jonka Luxemburgissa perusteilla olevan ensimmäisen Eurooppa-koulun johtokunnan muodostaneet jäsenvaltioiden edustajat tekivät, oli johdannainen luonne suhteessa Eurooppa-koulun perussääntöön, joten sitä ei voida itsessään pitää liittymisasiakirjan 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna kansainvälisenä sopimuksena.
- 29 Liittymisasiakirjan 3 artiklan 3 kohta ulottaa yhteisön säännöstön, joka uusien jäsenvaltioiden on hyväksyttävä yhteisöihin liittyessään, ”Euroopan yhteisöjä koskeviin” jäsenvaltioiden yhdessä hyväksymiin ”julistuksiin, päätöslauselmiin ja muihin kannanottoihin”. Yhteisöjen toimintaa koskeva ”vuoden 1957 päätös”, joka tehtiin Eurooppa-koulun perussäännöstä tehdyn yleissopimuksen täytäntöön panemiseksi, kuuluu mainitussa artiklassa tarkoitettuihin kannanottoihin. Täten uudet jäsenvaltiot ovat 3 artiklan 3 kohdan nojalla ”vuoden 1957 päätöksen” osalta ”samassa asemassa kuin alkuperäiset jäsenvaltiot”.
- 30 Liittymisasiakirjan 3 artiklan 3 kohdassa ei kuitenkaan liitetä mitään oikeudellista lisävaikutusta niihin toimenpiteisiin, joihin sitä sovelletaan, vaan siinä määrätään ainoastaan, että uudet jäsenvaltiot ”noudattavat edellä mainituista säädöksistä johtuvia periaatteita ja suuntaviivoja ja toteuttavat niiden soveltamisen varmistamiseksi välttämättömät toimenpiteet”. Sen tarkoituksena on siis varmistaa uusille jäsenvaltioille samat velvoitteet kuin ne, jotka johtuvat kyseessä olevista toimenpiteistä alkuperäisille jäsenvaltioille ilman, että uusi jäsenvaltio voisi vedota siihen, ettei se ole osallistunut mainittujen toimenpiteiden toteuttamiseen.
- 31 Komissio tarkasteli erityisesti suullisessa käsittelyssä sitä, aiheuttaako mainittu ”vuoden 1957 päätös” sitovia oikeusvaikutuksia Eurooppa-koulun perussäännön ja yleisemmin kansainvälisen oikeuden sääntöjen nojalla ja ottaen huomioon jäsenvaltioiden edustajilleen antamat valtuudet kyseessä olevaan johtokunnan kokoukseen. Mainittu kysymys ei kuitenkaan kuulu yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan tai

Euratomin perustamissopimuksen 150 artiklan mukaisen ennakkoratkaisumenettelyn yhteydessä, kuten jo edellä on todettu.

- 32 Ensimmäisen kysymyksen toiseen osaan on siis vastattava, että liittymisasiakirjan 3 artiklan 3 kohtaa on tulkittava siten, että sitä sovelletaan EHTY:n kuuden alkuperäisen jäsenvaltion edustajien, jotka muodostivat Luxemburgin Eurooppa-koulun johtokunnan, 25., 26. ja 27.1.1957 tekemään päätökseen, mutta se ei mitenkään laajenna mainitun päätöksen oikeudellista ulottuvuutta.

ETY:n perustamissopimuksen 5 artikla

- 33 Toisessa kysymyksessään Special Commissioners kysyy ensinnäkin, velvoittaako ETY:n perustamissopimuksen 5 artikla jäsenvaltiot panemaan täytäntöön ”vuoden 1957 päätöksen”. Ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä ilmenee, että mainitulla kysymyksellä pyritään selvittämään, onko jäsenvaltioilla velvoite vapauttaa kansallisesta verosta alueellaan sijaitsevien Eurooppa-koulujen sellaisten opettajien Eurooppa-lisät, jotka ovat niiden omia kansalaisia.
- 34 Hurdin mukaan 5 artiklaan sisältyy Eurooppa-koulujen ja yhteisön toimielinten välisen läheisen suhteen vuoksi jäsenvaltioiden velvoite olla toteuttamatta toimenpiteitä, jotka voivat haitata Eurooppa-koulujen toimintaa. Niinpä on kunnioitettava Eurooppa-koulujen tarvetta välttää opettajien välistä syrjintää palkkatason osalta. Lisäksi Eurooppa-koulujen maksama korvaus siitä, että Eurooppa-lisästä maksetaan kansallista veroa, kuormittaa paitsi Eurooppa-koulujen talousarviota myös yhteisön talousarviota, ja on siksi yhteisölle välittömästi haitallinen. Tältä osin Hurd viittaa erityisesti edellä mainitun opetushenkilöstön henkilöstösääntöjen 24 artiklan 2 kohtaan ja niihin seurauksiin, joita talousarvioon sisältyvän, eriytetyn palkanlisän myöntämisestä talousarviolle aiheutuu.
- 35 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus katsoo, että kansallisen veron kantaminen Eurooppa-lisästä ei vaaranna yhteisön tavoitteiden saavuttamista eikä aiheuta vahinkoa Culhamin Eurooppa-koululle. Se viittaa yhteisöjen tuomioistuimen 15.9.1981 antamaan tuomioon (asia 208/80, Lord Bruce of Donington, Kok. 1981, s. 2205) ja arvioi, että tämän kaltaista arviointia ei voida soveltaa, sillä kyseessä olevassa tapauksessa minkään yhteisön toimielimen sisäinen toiminta ei esty.

- 36 On syytä todeta, että Eurooppa-koulun perussääntö ja Eurooppa-koulujen perustamista koskeva pöytäkirja liittyvät monien sopimusten, päätösten ja muiden toimien sekä kannanottojen yhteyteen, joiden kautta jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä ja sovittavat yhteen toimiaan taatakseen yhteisön toimielinten moitteettoman toiminnan ja helpottaakseen niiden tehtävien toteuttamista. Kuten Eurooppa-koulun perussäännön johdanto-osan ensimmäisestä perustelukappaleesta ilmenee, Eurooppa-koulut perustettiin, koska alkuperäisten jäsenvaltioiden virkamiesten työskentely yhteisön toimielinten toimipaikoissa edellytti asianomaisten äidinkielellä tapahtuvan opetuksen järjestämistä; mainitut koulut on tarkoitettu, kuten Eurooppa-koulujen perustamista koskevan pöytäkirjan 1 artiklan ensimmäisessä kohdassa esitetään, Euroopan yhteisöjen henkilöstön lasten yhteiseen koulutukseen ja opetukseen.
- 37 Tällaisella jäsenvaltioiden välisellä yhteistyöllä ja siihen liittyvillä säännöillä ei kuitenkaan ole oikeudellista perustaa Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksissa, eivätkä ne kuulu yhteisöjen luomaan oikeuteen, joka on johdettu perustamissopimuksista. Perustamissopimusten määräyksiä ei siksi sovelleta Eurooppa-koulun perussääntöön ja sen perusteella tehtyihin päätöksiin.
- 38 Perustamissopimuksen 5 artiklan osalta on erityisesti syytä huomauttaa, että mainitun artiklan ensimmäisen kohdan toisessa virkkeessä jäsenvaltiot velvoitetaan helpottamaan yhteisön päämäärien toteuttamista, ja sen toisen kohdan mukaan jäsenvaltioiden on pidätyttävä kaikista toimenpiteistä, jotka ovat omiaan vaarantamaan perustamissopimuksen tavoitteiden saavuttamista. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on erityisesti asiassa 230/81, Luxemburg v. parlamentti, 10.2.1983 antamassaan tuomiossa (Kok. 1981, s. 255) katsonut, mainittu artikla ilmentää yleisempää sääntöä, jonka mukaan jäsenvaltioilla ja yhteisöjen toimielimillä on vastavuoroisia velvollisuuksia vilpittömään yhteistyöhön ja avunantoon. Mainittuja perustamissopimuksesta johdettuja velvollisuuksia ei voida soveltaa jäsenvaltioiden välisiin erillisiin yleissopimuksiin, jotka eivät ole yhteydessä perustamissopimukseen, kuten on tilanne Eurooppa-koulun perussäännön osalta.
- 39 Tilanne olisi toisenlainen, jos perustamissopimusten määräysten tai niistä johdetun oikeuden soveltaminen tai yhteisöjen toimielinten toiminta estyisi sellaisen toimenpiteen vuoksi, joka on toteutettu perustamissopimuksen soveltamisalan ulkopuolella tällaisen jäsenvaltioiden välisen yleissopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä. Tällaisessa tapauksessa kyseessä olevan toimenpiteen voitaisiin katsoa olevan ETY:n perustamissopimuksen 5 artiklan toisesta kohdasta johtuvien velvoitteiden vastainen.

- 40 Näissä olosuhteissa on syytä tutkia, aiheuttaako, kuten Hurd väittää, Eurooppa-koulun opettajille maksettavien Eurooppa-lisien verotus haittaa yhteisöjen toimielinten toiminnalle edellä esitetyn, opetushenkilöstön henkilöstösääntöjen 24 artiklan 2 kohdan järjestelyn vuoksi.
- 41 Asianosaisten antamien tietojen mukaan Eurooppa-koulu korvaa opetushenkilöstön henkilöstösääntöjen 24 artiklan 2 kohdan nojalla eriytetyn palkanlisän muodossa opettajien palkastaan maksaman kansallisen veron siinä määrin kuin mainitusta palkasta kannetun kansallisen veron määrä on suurempi kuin se vero, joka mainitusta palkasta kannettaisiin yhteisöjen virkamiehiin sovellettavan säännösten nojalla. Jos jäsenvaltio verottaa Eurooppa-lisää kansallisesti, koulu siis korvaa opettajille mainitun veron määrän maksamalla eriytettyä palkanlisää, joka voi taas olla veronalaista. Mainittu järjestely voi teoreettisesti toistua loputtomiin. On totta, että kyseessä olevassa tapauksessa kansallisen lainsäädännön perusteella voidaan, kuten Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus korostaa, välttää tällainen toistuminen käyttämällä yksinkertaistettua laskentatapaa.
- 42 Mainitusta järjestelystä johtuva taloudellinen rasitus kohdistuu kokonaan yhteisöjen talousarvioon, koska, kuten edellä on selvitetty, yhteisö maksaa yhtäältä Eurooppa-koulun omien tulojen ja opettajien kansallisten palkkojen välisen erotuksen ja toisaalta Eurooppa-koulun koko talousarvion. Kaikki Eurooppa-koulun opetushenkilöstön henkilöstösääntöjen 24 artiklan 2 kohdan nojalla maksamat lisämaksut rasittavat suoraan yhteisöjen talousarviota.
- 43 Jäsenvaltion tällaisesta menettelystä aiheutuvien seurausten haitallisen luonteen arvioimiseksi ei riitä se, että otetaan huomioon ainoastaan Hurdin tai Culhamin Eurooppa-koulun brittiläisten opettajien tapaus, vaan on arvioitava sellaista tilannetta, joka seuraisi samanlaisen käytännön soveltamisesta muissa jäsenvaltioissa.
- 44 Jos samanlainen suhtautuminen kuin Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisilla Hurdin tapauksessa yleistyy, tapahtuu todellinen varojen siirto yhteisön talousarviosta kansalliseen talousarvioon, mistä aiheutuisi yhteisölle välittömiä, taloudellisesti vahingollisia seurauksia. Jäsenvaltio voisi näin ollen yksipuolisesti horjuttaa yhteisön rahoitusjärjestelmää ja taloudellisen rasituksen jakautumista jäsenvaltioiden kesken.
- 45 Tällaisia seurauksia ei voida hyväksyä. Niihin johtava toiminta on ristiriidassa sen kanssa, että jäsenvaltioilla on yhteisöä kohtaan velvollisuus vilpittömään yhteistyöhön ja avunantoon; tätä velvollisuutta ilmentää osaltaan ETY:n

perustamissopimuksen 5 artiklassa määrätty velvoite helpottaa yhteisön päämäärän toteuttamista ja välttää perustamissopimuksen tavoitteiden saavuttamisen vaarantamista.

- 46 Vastaavasti Special Commissioners pyrkii kolmannessa kysymyksessään selvittämään, voiko ETY:n perustamissopimuksen 5 artiklasta johtuvalla kiellolla kantaa kansallisia veroja Eurooppa-koulun opettajille maksettavasta Eurooppa-lisästä olla välittömiä vaikutuksia jäsenvaltioiden ja niiden oikeussubjektien välisiin oikeudellisiin suhteisiin, ja voiko Hurd siis vedota mainittuun artiklaan Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuimissa.
- 47 Jotta jokin säännös tai määräys voisi vaikuttaa välittömästi jäsenvaltioiden ja niiden oikeussubjektien välisiin oikeussuhteisiin, sen on yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oltava selkeä ja ehdoton eikä sen täytäntöönpano saa riippua jäsenvaltioiden harkinnanvaraisista toimenpiteistä.
- 48 Mainittu edellytys ei täyty nyt kyseessä olevassa tapauksessa, joka koskee ETY:n perustamissopimuksen 5 artiklasta johtuvaa jäsenvaltion velvoitetta pidäytyä yksipuolisin toimenpitein horjuttamasta yhteisön rahoitusjärjestelmää tai taloudellisten rasitteiden jakautumista jäsenvaltioiden kesken. Tässä suhteessa jäsenvaltioissa esiintyvät erot opettajien verovapautusta koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen ja menettelyjen osalta osoittavat, että mainitun velvoitteen sisältö ei ole riittävän täsmällinen. Kunkin asianomaisen jäsenvaltion on itse päätettävä niistä yksityiskohtaisista säännöistä, joilla se aikoo välttää Eurooppa-koulujen opettajiin sovellettavan verotuskäytännön haitalliset vaikutukset yhteisön rahoitusjärjestelmälle ja taloudellisten rasitusten jakautumiselle jäsenvaltioiden kesken.
- 49 Toisen kysymyksen ensimmäiseen osaan yhdessä kolmannen kysymyksen kanssa on siis vastattava, että se jäsenvaltioilla yhteisöä kohtaan oleva velvollisuus vilpittömään yhteistyöhön ja avunantoon, jota osaltaan ilmentää ETY:n perustamissopimuksen 5 artiklassa määrätty velvollisuus helpottaa yhteisön päämäärän toteuttamista ja välttää perustamissopimuksen tavoitteiden saavuttamisen vaarantamista, estää jäsenvaltioita kantamasta kansallista veroa Eurooppa-koulujen opettajilleen maksamista palkoista, jos tällaisesta verotuksesta aiheutuu rasite yhteisön talousarviolle, mutta että mainitulla velvoitteella ei ole välittömiä oikeusvaikutuksia, joihin voitaisiin vedota jäsenvaltioiden ja yksityisten välisissä suhteissa.

ETY:n perustamissopimuksen 7 artikla ja yhteisön oikeuden yleiset periaatteet

- 50 Special Commissionersin esittämässä toisessa kysymyksessä pyritään selvittämään, onko jäsenvaltion ETY:n perustamissopimuksen 7 artiklan tai jonkin muun yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen nojalla ulotettava opettajiin, jotka ovat sen kansalaisia, kansallista tuloverotusta koskeva vapautus, jonka se myöntää muiden jäsenvaltioiden kansalaisia oleville Eurooppa-koulujen opettajille, ja erityisesti sovellettava mainittuihin opettajiin "vuoden 1957 päätöstä".
- 51 Hurdin mukaan se, että Yhdistynyt kuningaskunta myöntää verovapautuksen muille opettajille kuin niille, jotka ovat Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia, on ETY:n perustamissopimuksen 7 artiklan vastaista, kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää.
- 52 Yhdistynyt kuningaskunta arvioi, että koska kyseessä on ETY:n perustamissopimuksen soveltamisalan ulkopuolinen asia, 7 artiklaan ei voida tehokkaasti vedota. Lisäksi mainitussa artiklassa ei veloiteta jäsenvaltioita kohtelemaan omia kansalaisiaan samalla tavoin kuin muiden jäsenvaltioiden kansalaisia.
- 53 Tässä tarkoituksessa on syytä ensinnäkin huomauttaa, että asianosaiset ovat yhtä mieltä siitä, että Culhamin muiden opettajien kuin Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten palkoista ei kanneta Yhdistyneessä kuningaskunnassa veroa. Asianosaiset ovat yhtä mieltä siitä, kuuluuko mainittu palkkaero kansallisen oikeuden säännösten vai kaksinkertaista verotusta koskevien yleissopimusten soveltamisalaan, ja siitä, mitkä mainitut säännökset ovat, mutta tämä ei kuulu yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan. Kansallisen tuomioistuimen esittämään kysymykseen on siis vastattava sen olettamuksen perusteella, että jäsenvaltion lainsäädännössä tosiasiallisesti säädetään sen alueella sijaitsevan Eurooppa-koulun opettajien kohtelun erilaisuudesta kansalaisuuden mukaan.
- 54 Mainittuun kysymykseen vastaamiseksi on syytä tutkia, kuuluuko tällainen tilanne, kuten ETY:n perustamissopimuksen 7 artikla edellyttää, "tämän sopimuksen soveltamisala[an]". On totta, että Eurooppa-koulujen opettajia voidaan pitää ETY:n perustamissopimuksen 48 artiklassa tarkoitettuina työntekijöinä, jotka toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevassa Eurooppa-koulussa työskennellessään ovat käyttäneet oikeutta vapaaseen liikkuvuuteen yhteisön alueella. Tilanne on kuitenkin toinen silloin, kun opettaja on sen jäsenvaltion

kansalainen, jossa kyseessä oleva Eurooppa-koulu sijaitsee, ja kun hän ei ole liikkunut yhteisön sisällä työskennelläkseen mainitun koulun palveluksessa.

55 Kuten yhteisöjen tuomioistuin jo on 28.3.1979 (asia 175/78, Saunders, Kok. 1979, s. 1129) ja 27.10.1982 (yhdistetyt asiat 35 ja 36/82, Morson ja Jhanjan, Kok. 1982, s. 3723) antamissaan tuomioissa todennut, ETY:n perustamissopimuksen 7 artiklassa määrättyä syrjäntäkiellon periaatetta tai sen 48 artiklaan sisältyvää erityistä ilmausta ei voida soveltaa täysin jäsenvaltion sisäisiin tilanteisiin, joilla ei ole mitään liittymää yhteisön oikeuden soveltamisalaan kuuluviin tilanteisiin. Pelkästään se, että jonkin jäsenvaltion kansalaiset työskentelevät mainitun jäsenvaltion alueella sijaitsevassa Eurooppa-koulussa, ei riitä siihen, että heihin sovellettaisiin yhteisön oikeuden sääntöjä, jotka koskevat työntekijöiden oikeutta vapaaseen liikkuvuuteen, tai rajoitettaisiin mainitun jäsenvaltion toimivaltaa antaa heitä koskevia säännöksiä ja määräyksiä, jotka ovat rajoittavampia kuin ne säännökset ja määräykset, joita se soveltaa toisten jäsenvaltioiden kansalaisiin.

56 Tästä seuraa, että ETY:n perustamissopimuksen 7 artiklaan ei voida vedota sen kieltämiseksi, että jäsenvaltio soveltaa alueellaan sijaitsevan Eurooppa-koulun opetushenkilöstöön verotuskäytäntöä, joka on epäedullisempi sen omille kansalaisille kuin jonkin muun jäsenvaltion kansalaisille.

57 Hurd viittaa vielä yhteisön oikeuden yleisiin periaatteisiin, erityisesti luottamuksensuojan periaatteeseen, estoppel-periaatteeseen ja solidaarisuuden periaatteeseen, joista sen mukaan seuraa Yhdistyneen kuningaskunnan velvoite noudattaa vuoden 1957 päätöstä.

58 Tässä suhteessa on riittävää todeta, ettei periaatteilla, joihin Hurd vetoaa, ole itsenäistä luonnetta suhteessa jäsenvaltioita velvoittavaan ETY:n perustamissopimuksen 5 artiklaan. Perustellun luottamuksen osalta on syytä todeta, että opetushenkilöstön henkilöstösääntöjen 24 artiklan 2 kohtaa sovellettaessa Eurooppa-lisän verottamisesta Hurdille aiheutuva taloudellinen rasitus on rajoitettu.

59 Toiseen esitettyyn kysymykseen on siis vastattava, etteivät ETY:n perustamissopimuksen 7 artikla eivätkä yhteisön oikeuden yleiset periaatteet velvoita jäsenvaltiota panemaan täytäntöön edellä mainittua vuoden 1957 päätöstä tai vapauttamaan kansallisista veroista alueellaan sijaitsevan Eurooppa-koulun opettajien palkkoja siinä tapauksessa, että opettajat ovat mainitun jäsenvaltion kansalaisia.

Oikeudenkäyntikulut

60 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Tanskan, Irlannin ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksille sekä Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Commissioners for the special purposes of the Income Taxes Actin 14.2.1984 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

- 1) Yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta tulkita liittymisasiakirjan 3 artiklaa. Tämä toimivalta mahdollistaa mainitussa artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden tulkinnan pelkästään artiklan soveltamisalan määrittämiseksi, mutta ei siitä jäsenvaltioille johtuvien velvoitteiden määrittämiseksi.
- 2) Liittymisasiakirjan 3 artiklan 3 kohtaa on tulkittava siten, että sitä sovelletaan EHTY:n kuuden alkuperäisen jäsenvaltion edustajien, jotka muodostivat Luxemburgin Eurooppa-koulun johtokunnan, 25., 26. ja 27.1.1957 tekemään päätökseen, mutta se ei mitenkään laajenna mainitun päätöksen oikeudellista ulottuvuutta.
- 3) Se jäsenvaltioilla yhteisöä kohtaan oleva velvollisuus vilpittömään yhteistyöhön ja avunantoon, jota osaltaan ilmentää ETY:n perustamissopimuksen 5 artiklassa määrätty velvollisuus helpottaa yhteisön päämäärän toteuttamista ja välttää perustamissopimuksen tavoitteiden saavuttamisen vaarantamista, estää jäsenvaltioita kantamasta kansallista veroa Eurooppa-koulujen opettajilleen maksamista palkoista, jos tällaisesta verotuksesta aiheutuu rasite yhteisön talousarviolle. Mainitulla velvoitteella ei ole välittömiä oikeusvaikutuksia, joihin voitaisiin vedota jäsenvaltioiden ja yksityisten välisissä suhteissa.

- 4) ETY:n perustamissopimuksen 7 artikla tai yhteisön oikeuden yleiset periaatteet eivät velvoita jäsenvaltiota panemaan täytäntöön edellä mainittua vuoden 1957 päätöstä tai vapauttamaan kansallisista veroista alueellaan sijaitsevan Eurooppa-koulun opettajien palkkoja siinä tapauksessa, että opettajat ovat mainitun jäsenvaltion kansalaisia.

Everling

Bahlmann

Joliet

Bosco

Koopmans

Due

Galmot

Kakouris

O'Higgins

Julistettiin Luxemburgissa 15 päivänä tammikuuta 1986.

P. Heim
kirjaaja

U. Everling
presidentin tehtäviä hoitava jaoston puheenjohtaja